

POSTANOWIENIE

6 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Góra-Błaszczkowska

na posiedzeniu niejawnym 6 marca 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa E.Z.

przeciwko J.W.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej J.W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z 29 grudnia 2023 r., I ACa 53/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od J.W. na rzecz E.Z. kwotę 8100 (osiem tysięcy sto) złotych z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia J.W. do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Bielsku – Białej wyrokiem z 20 października 2022 r. zasądził od pozwanego J.W. na rzecz powoda E.Z. kwotę 398 860 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 23 marca 2021 r. do dnia zapłaty (pkt 1), umorzył postępowanie co do odsetek ustawowych od kwoty 136 196,01 zł wobec cofnięcia pozwu (pkt 2) oraz orzekł o kosztach postępowania (pkt 3).

Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z 29 grudnia 2023 r. oddalił apelację pozwanego.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną od tego wyroku, zaskarżając go w całości. Skarżący na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazując, że jest ona oczywiście uzasadniona. Zarzucił naruszenie art. 385 § 2 k.c. wynikające z braku interpretacji wątpliwości treści umowy zawartej z konsumentem na jego korzyść. Pozwany wskazał, że zgodnie z zasadami współżycia społecznego obowiązuje prokonsumencka wykładnia postanowień umownych. Zanegował wykładnię pkt 11 umowy z 6 września 2016 r. łączącej go z powodem, zgodnie z którą powodowi jako pośrednikowi należało się wynagrodzenie za sprzedaż nieruchomości przez pozwanego osobie innej niż wskazana przez powoda.

Powód w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest kwalifikowanym środkiem prawnym, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a leżącymi w interesie powszechnym. Rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno służyć ochronie obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania oraz zapewniać jednolitość orzecznictwa sądowego w takich sprawach, w których możliwe jest dokonanie zasadniczej wykładni przepisu prawa, mającej walor generalny i abstrakcyjny.

W przepisach kodeksu postępowania cywilnego skarga kasacyjna została ukształtowana jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń, wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw.

przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś do merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 lipca 2023 r., I CSK 6201/22).

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. Gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić swoje twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, Nr 3, poz. 49; 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, Nr 4, poz. 75; 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15). Oceniając wynikającą z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłankę oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy dostrzec, że ma ona charakter wyjątkowy. W konsekwencji, w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że oczywista zasadność skargi powinna dać się stwierdzić "na pierwszy rzut oka", bez zbytniego wgłębiania się w sprawę (zob. postanowienie SN z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07). O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 30 stycznia 2025 r., I CSK 473/24).

Skarga kasacyjna wniesiona w sprawie niniejszej nie spełnia tego kryterium.

Sformułowane przez skarżącego uzasadnienie wniosku stanowi w istocie próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu, przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Nawiązanie do prokonsumenckiej wykładni postanowień umownych, przy niekwestionowanych ustaleniach stanu faktycznego sprawy, nie oznacza wykazania istnienia przyczyn kasacyjnych.

O oczywistej zasadności skargi nie świadczy również wskazywane przez skarżącego naruszenie art. 385 § 2 k.c. poprzez brak wykładni niejednoznacznego zapisu pkt 11 umowy łączącej strony (na korzyść konsumenta).

Podkreślić należy, iż wymaganie wyrażenia warunku umownego prostym i zrozumiałym językiem nakazuje, by umowa była sformułowana nie tylko zgodnie z zasadami poprawności gramatycznej, ale by przedstawiała w sposób przejrzysty konkretne działanie mechanizmu, do którego odnosi się dany warunek. Wymagania te należy również odnosić do zobiektywizowanego wzorca przeciętnego konsumenta, a nie do stopnia indywidualnej percepcji konkretnej osoby (zob. postanowienie SN z 22 sierpnia 2023 r., I CSK 7030/22).

W istocie Sądy obu instancji dokonały wnikliwej i jednoznacznej interpretacji postanowień umowy pośrednictwa z 6 września 2016 r. Ponadto wobec niespornego między stronami stanu faktycznego powodowi, jako pośrednikowi, należało się wynagrodzenie za poczyniony nakład pracy. Analiza treści umowy, a w szczególności pkt 11, doprowadziła Sądy powszechne do wniosku, iż biorąc pod uwagę przeciętnego odbiorcę, nie sposób dopatrzeć się niejednoznaczności w przedstawionym przez pozwanego postanowieniu. Uznały więc, iż język umowy był zrozumiały, prosty i nie budził wątpliwości interpretacyjnych.

W okolicznościach sprawy niniejszej nie stwierdzono kwalifikowanego naruszenia prawa, uzasadniającego przyjęcie skargi do rozpoznania ze względów publicznoprawnych.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

(P.H.)

[a.ł]